

Tusarniaaffigineqartut pillugit allattukkat/Høringsliste:

KANUKOKA: kanukoka@kanukoka.gl

Kommuner:

- Kommune Kujalleq: kommune@kujalleq.gl
- Kommuneqarfik Sermersooq: kommuneqarfik@sermersooq.gl
- Qeqqata Kommunia: qeqqata@qeqqata.gl
- Qaasuitsup Kommunia: qaasuitsup@qaasuitsup.gl

Kalaallit Nunaanni Brugseni: nuuk@brugseni.gl

Pisiffik og Pilersuisoq: Boks 1009, J.M. Jensensvej 2, 3911 Sisimiut

Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (S.I.K.): sik@sik.gl

Imak: imak@imak.gl

Atorfillit Kattuffiat, AK: aknuuk@ak.gl

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforening: ga@ga.gl
Ataatsimiititaliap ulloq 9. maj 2012-imi allakkiat Brev nr. D12-5181, Sagsnr. S12-069, Unnuisarfeqarnermut, Neriniartarfeqarnermut Takornariaqarnermullu suliaqarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasuanit Helge Tang-imit allakkiamik tigusaqareersimanera oqaatigineqassaaq. /Det bemærkes, at udvalget allerede har modtaget skrivelse af 9. maj 2012, Brev nr. D12-5181, Sagsnr. S12-069 fra Helge Tang, Formand for brancheudvalget for Hotel, restauration og turisme.

NUSUKA: nusuka@greenet.gl

Sanningasoq Tungujortoq/Blå Kors: Postboks 799, 3900 Nuuk.

Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet: – ved Formand/ Inuk Bourup-Nielsen: inuk@psykolog.gl

Kalaallit Nunaanni Politimesteri/Politimesteren i Grønland: Postbox 1006, 3900 Nuuk

Meeqqat illersuisuat/ Børnetalsmanden: Aaja Chemnitz Larsen: Isortarfimmur 1A, postboks 1290, 3900 Nuuk, acla@nanoq.gl

NAKUUSA: info@nakuusa.gl - klmo@nanoq.gl

Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit/Grønlands Forbrugerråd: atuisoq@nanoq.gl

Arctic Import: info@arcticimport.gl

Familie- og Sundhedsudvalget

Box 1009

3911 Sisimiut

Tlf.: +299 86 29 00

Direkte: +299 86 29 10

Fax: +299 86 44 43

e-mail MOH@pisiffik.gl

7. juni 2012

Høringssvar, beslutningsforslag FM 2012/89

Pisiffik ser meget positivt på det stillede forslag om forlængede åbningstider vedrørende salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, hvor åbningstiden for salg af alkoholiske drikke foreslås udvidet til kl. 21. 00 alle ugens dage.

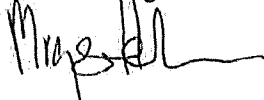
Vi forventer ikke et markant øget salg af alkoholiske drikke på grund af øgede åbningstider, men ser frem til en mere glidende kundestrøm i vore butikker, idet det pres vi i dag oplever op til "spærretid" vil forsvinde til gavn og glæde for kunder og medarbejdere.

Vi er overbeviste om, at en udvidelse af åbningstiden vil betyde et mere naturligt og afslappet forhold til alkohol. I dag bliver kunderne nødt til at "gardere sig" og mange køber lidt ekstra vin til weekenden, med risiko for at proppen alligevel ryger af, selvom de potentielle gæster udebliver. Med de foreslåede åbningstider vil man kunne gå i supermarkedet efter øl/vin når uventede gæster dukker op, også en lørdag eftermiddag.

Der hvor vi ser en mulighed for et lille mersalg er hos de kunder der i dag frekventerer restauranter og beværtninger, her vil muligheden for at købe billigere alkohol være tilstede i et større tidsinterval, hvilket giver familien flere penge til andet forbrug og en mulighed for at komme væk værtshusmiljøet.

Det rusdrikkeri der foregår i dag vil udvidede åbningstider formodentlig ikke ændre på. Vi vil naturligvis også fremover håndhæve reglerne om ikke at sælge alkohol til berusede personer, så vejen frem er, efter vor mening, oplysningskampagner om alkohol som nydelsesmiddel (ikke rusmiddel) - kampagner som Pisiffik gerne bakker op omkring.

Med venlig hilsen

Mogens Henriksen
Økonomidirektør

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut UPA 2012/89 pillugu tusarniaanermut akissut

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi sassaalliinermilu ammasarfiit sivitsorneqarnissaat pillugu siunnersuut Pisiffimmit assut pitsaasutut isigineqarpoq, tamatumani imigassanik aalakoornartortalinnik tuniniaanerup sapaatip akunnerata ulluini tamani 21.00-ip tungaanut sivitsorneqarnissaa siunnersuutigineqarluni.

Ammasarfiit sivitsorneqarnerisigut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup annertuumik qaffariaateqarnissaa naatsorsuutiginnilarput kisiannili pisiniat aalaakkaanerulernissaat ilimagalugu, tassami "matunngilaattaani" maanna ulapputtarnerput pisinianut sulisunullu pitsaaqutaasumik pisarunnaassamat.

Ammasarfiit sivitsorneqarnerisa imigassap pissusissamisoornerusumik eqqissisimanagerusumillu atorneqalerneranik kinguneqarnissaa qularutiginnilarput. Ullumikkut pisisartut "eqqanaarsartariaqartarput", amerlasuullu sapaatip akunnerata naanera eqqarsaatigalugu annertunerulaamik viinnisjarput, immaqalu pulaartussat takkutinngikkaluartut puiaasap simeerneqaratarsinnaanera qaninnerulluni. Naatsorsuutiginnigisamik pulaartoqarnermi ammasarfissatut siunnersuutigineqartut atorlugit niuertarfimmut baajanik/viinninik pisiniartoqarsinnaalissaaq, aamma arfininngornermi ualikkut.

Tunisaqarnerulaarnissatsinnut periarfissatut isigisagut tassaapput ullumikkut pisisartut neriniartarfimmut imerniartarfimnullu ornigutillattaasartut, tassami piffissami annertunerusumi imigassanik aalakoornartortalinnik akikinnerusunik pisiniarnissaaq periarfissaalissamat, ilaqutariillu atugassaminnut allanut akissaqarnerulernerannik imerniartarfiillu qimaaminissaannut taamaalillutik periarfissaqalissallutik.

Ammasarfiit sivitsorneqarnerat aalakoorniaannarluni inertarnermut ullutsinni atuuttumut allannguutaanissaa ilimanangilaq. Inunnut aalakoortunut imigassamik tuniniaaqqusinnginnermut maleruagassat soorunami aamma siunissami atuutsissavagut, uagullu isumarput naapertorlugu imigassap inuulluarniutitut (putumaniutitut pinnagu) atorneqartarnissaa pillugu paasititsiniaanerit siumut aqqutissaapput – suliniutillu tamakku Pisiffiup tapersersugarai.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilungu

Mogens Henriksen
Aningaasaqarnermut pisortaq

POLITIMESTEREN I GRØNLAND
KALAALLIT NUNAANNI POLITIMESTERI
Imaneq 22 - Postbox 1006 - 3900 Nuuk
Telefon (+299) 32 14 48 - Telefax (+299) 32 41 94

Dato:	7. juni 2012
-------	--------------

J.nr.:	55PM-10162-00019-12
--------	---------------------

wrx10177

INATSIARTUT
Familie- og Sundhedsudvalget
Postboks 1060
3900 Nuuk

Høringssvar vedr. beslutningsforslag - FM 2012/89 - om udvidede åbningstider for salg af alkoholholdige drikke, - Inatsisartuts j.nr. 01.38.01.03-00021.

Ved brev af 23. maj 2012 har Inatsisartuts Familie- og Sundhedsudvalg anmodet om mine bemærkninger til et fremsendt beslutningsforslag om udvidelse af åbningstiden for salg af alkoholholdige drikke.

Jeg skal indledningsvist udtrykke min enighed med forslagsstilleren vedrørende sammenhængen mellem et for stort alkoholforbrug og en lang række alvorlige konsekvenser for den enkelte borger og for samfundet som helhed. Jeg kan i den forbindelse som nogle få eksempler bemærke, at i langt hovedparten af de sager om personfarlig kriminalitet (bl.a. volds- og sædelighedssager), der anmeldes til Grønlands Politi, er mindst en af parterne tydeligt påvirket af alkohol. Det er endvidere politiets erfaring, at en lang række børn jævnligt udsættes for at være vidne til, at forældre eller andre voksne i deres nærmiljø i alkoholpåvirket tilstand kommer op at skændes og slås i et sådant omfang, at der er nødvendigt at tilkalde politiet. Således rykkede Grønlands Politi i 2011 ud til 444 tilfælde af husspektakler, hvor der var børn til stede. Det samlede antal af husspektakler var i 2011 på 2.836 sager. Hertil kommer 1.026 udrykninger til berusere i det offentlige rum.

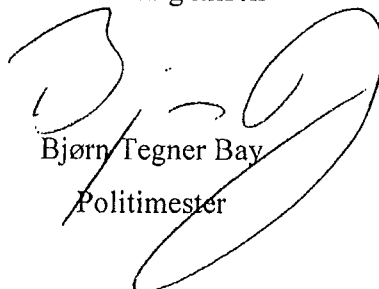
Jeg skal samtidig udtale mig imod, at åbningstiden for salg af alkohol udvides til alle dage kl. 21.00. Jeg har i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at den spontane indtagelse af større mængder alkohol, indtaget af mennesker med store sociale problemer relateret til alkohol, efter min opfattelse vil kunne risikere at blive forøget mærkbart, hvis det i et længere tidsrum end i dag bliver muligt at indkøbe alkohol til butikspriser. Dette vil efter min vurdering bl.a. risikere at kunne føre til, at flere børn, unge og voksne udsættes for voldsomme gener forbundet med andres rusdrikkeri – herunder utryghed og kriminalitet.

Endvidere bør man efter min opfattelse ikke underkende den signalværdi, der kan ligge i at liberalisere de nuværende åbningstider for salg af alkohol, på et tidspunkt, hvor der fra flere sider i samfundet søges at

skabe opmærksomhed omkring alkohols – og navnlig rusdrikkeris – skadevirkninger. En indsats, der efter min opfattelse allerede nu viser tegn på at have en positiv effekt. Således er det samlede indtag af alkohol faldet, ligesom kriminalitet – herunder personfarlig kriminalitet – siden 2003 har haft en faldende tendens. Denne udvikling bør efter min opfattelse proaktivt understøttes i endnu højere grad i et bredt samarbejde mellem alle offentlige og private aktører samt foreningslivet og ikke ved ændringer af lovgivningen, der eventuelt ville kunne blive misforstået.

Forslagsstilleren bemærker i beslutningsforslaget, at "...enhver der har et ønske om at købe alkohol altid har kunnet det, uanset om der er tale om lukketid efter kl. 13.00 eller 18.00". Jeg skal i den forbindelse understrege, at et sådant indkøb er ulovligt og vil blive efterforsket af politiet, hvis det anmeldes eller politiet selv konstaterer forholdet. At der er enkeltpersoner, der vælger at overtræde gældende lovgivning, er efter min opfattelse ikke i sig selv et gyldigt argument for at ændre reglerne. Det er endvidere ikke Grønlands Politis opfattelse, at salg af alkohol efter lukketid er så omfattende, at der er grundlag for at konkludere, at enhver kan købe alkohol efter lukketid.

Med venlig hilsen

Bjørn Tegner Bay
Politimester

POLITIMESTEREN I GRØNLAND

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi piffissat sivittorneqarnissaannut siunnersuut – UPA 2012/89 – pillugu tusarniaanermut akissut, Inatsisartut j. nr. 01.38.01.03-00021.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqarnissaat pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummut oqaaseqaateqarnissara Inatsisartuni Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap allakkatigut 23. maj 2012-imeersutigut qinnutigaa.

Imigassamik atuivallaarnerup inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu ataatsimut isigalugu assigiinngitsunik annertuumik kinguneqartarnerisa ataqatigiinnerat pillugu siunnersuuteqartup oqaatigisaanut isumaqataanera aallaqqaasiutitut erseqqissaatigissavara. Tassungaaq atatillugu suliani inummut ulorianartorsiortitsilluni pinerlunnermut tunngasut amerlanersaanni (ilaatigut persuttaasarnermik aamma kinguaassiuutitigut atornerluinermik suliat) Kalaallit Nunaanni Politiinut nalunaarutigineqartartuni pineqartut arlaat minnerpaamik ataaseq malunnartumik imigassamik sunnertisimasarnera pillugu arlalialunnguanik assersuuteqarsinnaavunga. Aammattaaq politiinit misilittagaavoq angajoqqaat imaluunniit inersimasut qanigisat aalakoortut kamaannerisa aamma persuttaannerisa kingunerisaannik meeqqat akuttunngitsumik misigititaasarnerat, politiillu aggersarneqartariaqarlutik. Taamaalillutik 2011-mi Kalaallit Nunaanni Politiit angerlarsimaffinni meerartalinni eqqissiviilliornernut 444-nut orniguttariaqarsimapput. 2011-mi angerlarsimaffinni eqqissiviilliornernut tunngatillugu suliat katillugit 2.836-iusimapput. Taakkununga ilanngullugit sumiiffinni kikkunnilluunniit orninneqarsinnaasuni aalakoortunut ornigunnerit 1.026-it.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi piffissarititaasut ulluni tamani nal. 21.00-ip tungaanut sivitsorneqarnissaanut akerliunera tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigissavara. Tamatumani pingaartumik oqaatigissavara uanga paasinninnera malillugu eqqarsaatigeqqaarnagu annertunerusumik imigassartorneq ullumikkumut naleqqiullugu pisiniarfinni akigititaasut atorlugit imigassamik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqarpata, inuit imigassamik annertuumik ajornartorsiutillit amerleriarnissaat aarleqqutaasinnaasoq. Uanga naliliinera naaportorlugit allat putumaniaannarlutik imertarnerat meeqqanut, inuusuttunut inersimasunullu amerlanernut annertuumik ajoqutaassasoq aarleqqutigineqarsinnaavoq – tamatumani ilaallutik toqqissisimannginneq pinerlunniarnerillu.

Aammattaaq uanga paasinninnera malillugu imigassap - ingammillu putumaniaannarluni imertarnerup – akornutai pillugit inuiaqatigiinni arlalitsigut soqutiginnilersitsiniarnermi imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi piffissamik killilersuinerup qasukkarneqarsinnaanerata oqariartuutigineqarnera, suusupagineqarsinnaangilaq. Paasinninnera malillugu suliniutit maannangaq pitsaasumik sunniuteqartutut malunniuteqalereersut. Taamaalilluni imigassamik aalakoornartortalimmik ataatsimut atuneq annikillisimavoq, taamatuttaaq pinerlunniarneq aamma inummut ulorianartorsiortitsilluni pinerlunneq 2003-mili annikilliarforsimalluni. Ineriartorneq tamanna isumaga malillugu annertunerusumik pisortat namminersortullu susassaartut aamma peqatigiiffilerisut akornanni siamasissumik suleqatigiinnerisigut sunniuteqarluartumik tapersorneqartariaqarpoq, inatsisillu allannortinneratigut tamanna pisariaqarani, tamannami paatsoorneqaratarsinnaammat.

Siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuummi taavaa, ”...kikkulluunniit putumanartulimmik imigassarsiniartut piserusutsillutik pisiniartuaannarput, matumani apeqqutaanani nal.13.00 imaluunniit 18.00 matussanersut”. Tassunga atatillugu erseqqissaatigissavara, taamatut pisiniarneq unioqqutitsinerummat, nalunaarutigineqarunilu imaluunniit politiit tamanna namminneq paasippassuk politiinit misissuivigineqassalluni. Inuit ataasiakkaat inatsisinik atuuttunik unioqqutitsiniarpata, isumaga malillugu tamanna imminermini maleruagassanik allanngortitsinissamut pissutissaanngilaq atorsinnaasoq. Kiisalu Kalaallit Nunaanni Politiit isumaqarput imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup matunerata kingorna tuniniaaneq ima annertutigisoq, pisiniarfiit matunerisa kingorna kialluunniit imigassamik pisisinnaanera inerniliutissallugu tunngavissaqanngitsoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Bjørn Tegner Bay

Politimesteri

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat
Grønlands Arbejdsgiverforening

Jens Kreutzmannip Aqq. 3 | Postboks 73 | 3900 Nuuk | www.ga.gl
Tlf. +299 32 15 00 | Fax nr. +299 32 43 40 | ga@ga.gl | GER:25027248

Familie- og sundhedsudvalget

Nuuk, den 8. juni 2012

Brev nr. D12-5851

Sagsnr. S12-213

Vedrørende længere åbningstider

GA's brancheudvalget for Handel har behandlet det fremsendte høringsmateriale vedrørende længere åbningstider for salg af alkohol.

Detailhandel er positive overfor en udvidet åbningstid for salg af alkohol.

Vores store detailhandels medlemsvirksomheder vurderer, at det ikke vil forøge salget af alkohol, men derimod, vil salget fordele sig mere naturligt over den forlængede åbningsperiode. Det er branchens opfattelse, at det vil medvirke til en generel mindskelse af forbrugernes oplevelse af de massive "alkohol køer" lige inden alkohol lukketiden (som vi har i dag). Ligeledes vurderes det, af samme årsag, at det bliver betydeligt lettere, at fasthold en skærpet kontrol, f.eks., med salg til unge.

De store detailhandels kæder, oplyser endvidere, at de ikke har til hensigt at forlænge de nuværende åbningstider i butikkerne, grundet muligheden for en forlænget salgsperiode, inden for de nuværende butiks åbningstider. Branchen hæfter sig særligt ved, at tidligere udvidelse af åbningstiderne, netop ikke har medført øget salg, men derimod er salget af alkoholholdige drikke mindske generelt de seneste år.

Der er dog enkelte inden for branchen, der ikke anser det for hensigtsmæssigt, at udvide åbningstiderne. Det drejer sig primært om de mindre specialbutikker.

Handelsbranchen har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

P.f.v.

Henrik Sørensen

Formand for Handelsbranchen

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Nuuk ulloq 8. juni 2012
Brev nr. D12-5851
Sags nr. S12-213

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq

Ammasarfiit sivitsorneqarnissaat pillugu

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata Niuerneq pillugu susassaqarfimmi ataatsimiititaliaata imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqarnissaat pillugu tusarniaanermi allakkiat nassiuuneqartut suliarisimavaat.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnermi piffissarititaasut sivitsorneqarnissaat naliginnaasunik nioqquteqartartut ajunngitsutut isumaqarfigaat.

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup annertusinnginnissaa, akerlianilli piffissat ammasarfiit sivitsorneqarnerini nioqquteqarnerup nalinginnaanerusumik siaruarnissaa nalinginnaasumik nioqquteqartartut ingerlatsiviit ilaasortatta nalilerpaat. Imigassamik nioqquteqarnerup matunngitsiarnerani imigassarsiniarlutik ingasattajaarlutik siuleriiaattut (soorlu ullumikkut taamaattoq) pillugit atuisut misigisartagaasa ataatsimut isigalugu annikillinissaanut ilapittuutaassasoq susassaqarfik isumaqarpoq. Aammattaaq tamanna pissutigalugu, assersuutigalugu inuusuttunut nioqquteqarnermi sukannersumik nakkutiginninneq ajornannginnerulissasoq nalilerneqarpoq.

Naliginnaasumik ataatsimoortumik nioqquteqartartut erseqqissaatigaattaaq maanna niuertarfiit ammasarfiini tuniniaasarnerup sivitsornissaanut periarfissaareersoq pissutigalugu niuertarfiit ammasarfiisa sivitsorneqarnissaat siunertaanngitsoq. Susassaqarfiup immikkut maluginiarpaa ammasarfiit sionatigut sivitsorneqartarnerat annertunerusumik tuniniaanermik kinguneqartarsimangitsoq, kisiannili imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnek ukiuni kingullerni ataatsimut isigalugu annikilleriarsimasoq.

Ammasarfiilli sivitsorneqarnissaat naleqqutinngitsoq susassaqarfimmi ataasiakkaat isumaqarput. Pingaartumik tassaasut niivertarfiit mikinerit immikkut nioqquteqartartut.

Niuerneq pillugu susassaqarfik allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Peqatigiiffik sinnerlugu

Henrik Sørensen
Niuerneq pillugu susassaqarfimmi siulittaasoq

Hej alle.

I Qaasuitsup Kommunea tog vi emnet op til drøftelse under et borgermøde i uge 18, hvor flertallet af borgerne i Qaasuitsup Kommunea havde en udmelding om, at de kunne godkende forslaget om udvidede åbningstider for salg af alkoholholdige drikke, og hvor mindretallet var imod forslaget p.g.a. at det kunne resultere i et større omsorgssvigt. De unge havde ellers meldt ud om at de var imod. Men ved debatten blev forslaget om udvidede åbningstider for salg af alkoholholdige drikke, støttet af flertallet.

En kort skrivelse til orientering. Selvom min kollega nok allerede har skrevet til jer, idet vedkommende har fået tidligt fri og sandsynligvis ikke havde kopi-orienteret mig, og p.g.a. at vedkommende sandsynligvis ikke har nået det, sender jeg denne korte meddelelse.

Med venlig hilsen

Helga Nielsen

Fagchef for forebyggelse
Qaasuitsup Kommunea

Fra: Helga Nielsen <hen@qaasuitsup.gl>
Til: "jhh@inatsisartut.gl" <jhh@inatsisartut.gl>
CC: Ellen Heilmann Lyberth <ehly@qaasuitsup.gl>
Dato: 01-06-2012 16:07
Emne: Tusarniaaneq pillugu akissut

Haluukkut tamassi,

Qaasuitsup kommuniani Uge 18-mi innuttaasut oqallinnermi ilanngullugu oqallisingitsikkatigut, innuttaasut oqariartuuteqarput Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu innuttaasut Qaasuitsup kommuniani amerlanerussuteqartut akueraat, ikinnerussuteqartullu akuersinatik suminginnaasarneq annertuseriarnissaanik kinguneqarsinnaasoq oqariartuutingineqarluni. Inuusuttullu aamma oqariartornerini akililersimangaluarpaat. Kisiannili oqallititsineri amerlanerit Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa isumaqatigineqarpoq.

Taama naatsumik allaffigilaanginnarlusi, ilisimatitsissutingaara. Naak immaqa suleqatimma allaffigereeraluaraasi aniaamikuummat cc-ngitsoorsimangunarmanga imaluunniit angumerinngitsoornasoralugu allapallappunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga / Med venlig hilsen / Yours sincerely

Helga Nielsen
Pitsaaliuineri immikkoortortaqarfimmi pisortaq
Fagchef for forebyggelse
Manager of Health and Prevention in North Greenland

Qaasuitsup kommunea
Postboks 1023
3952 Ilulissat
Tele (+299) 94 79 37
Telefax +299 701177
E-mail: hen@qaasuitsup.gl
www.Qaasuitsup.gl

[cid:image001.png@01CD4010.835C96B0]

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat
Grønlands Arbejdsgiverforening

Jens Kreutzmannip Aqq. 3 | Postboks 73 | 3900 Nuuk | www.ga.gl
Tlf. +299 32 15 00 | Fax nr. +299 32 43 40 | ga@ga.gl | GER:25027248

Partiformændene,
Inatsisartut Sundhedsudvalg,
Naalakkersuisoq for sundhed, Agathe Fontain

Nuuk, den 8. juni 2012
Brev nr. D12-5850
Sagsnr. S12-069

Vedrørende længere åbningstider for salg af alkohol

Hotel og Restaurationsbranchen skal takke for høringen ifm det fremsatte forslag til udvidelsen af detailhandelens åbningstider for salg af alkohol for og den lovændring der må følge ved vedtagelse heraf.

Indledningsvis henvises til tidligere fremsendte bemærkninger til forslaget.

Branchen har efterfølgende forslaget mere indgående og skal hermed fremkomme med følgende yderligere bemærkninger.

Ved forslagets ophøjelse til lov skal gældende lovgivning ændres.

I den forbindelse har Hotel & Restaurantbranchen følgende ønsker og krav til samtidig justering af loven.

Generelt oplever vor branche at være genstand for myndighedernes kontinuerlige, omfattende og ganske konkrete til- og opsyn, ligesom groft sagt enhver offentlig debat omkring alkoholforhold omfatter branchen, og typisk med en for denne negativ vinkel.

Den store interesse der omgærder branchen er i skarp modstrid med, at blot 5 – 8% af det samlede forbrug af alkoholiske drikke i landet hidrører fra branchens forretningsudøvelse.

Ved detailhandelens ret til aftensalg frem til kl. 21.00 bør lovens § 10, der omhandler ret til salg ud af huset ifm. Diner Transportable, helt udgå, og i stedet erstattes af en generel ret til salg af stærke og svage drikke ud-af-huset, i samme tidsrum som detailhandelen.

Om end branchens nuværende salg ifm Diner Transportable er særdeles beskedent, er der ingen tvivl om, at uden en ændring som anført, vil salget ved detailhandelens udvidede salgstider, helt ophøre.

Det er selvsagt ulogisk, at en Hotel og Restaurantvirksomhed hvis hele forretningsførelse, i langt højere grad end det synes tilfældet for detailhandelen, konstant og konsekvent er under myndighedernes overvågning, ikke også skal kunne tillades salg på lige fod med detailhandelen.

En sådan ændring vil bl.a medføre;

- Langt større konkurrence på området, ikke blot på priser men tillige ved tilkomst af nye / andre produkter, til direkte gavn for forbrugerne
- Hotel- & Restaurationsbranchen vil få en fair mulighed for, ikke alene at kunne fastholde sit nuværende salg, men tillige få en omsætningsmæssig forøgelse.
- Det er udenfor enhver tvivl, at vor branche pr. omsætningskrone har en langt højere lønandel end fx detailhandelen.
En forøget omsætning i branchen vil derfor have en gavnlig effekt på beskæftigelsen.
- Medarbejdere og personale i vores branchen er generelt langt bedre trænet og skolet i viden om de omfattede varer. Derfor vil forbrugeren også herved opleve et kvalitetsløft ifm sit indkøb.

Det er vores opfattelse, at der ikke kan etableres en blot rimelig argumentation imod ovenstående ændringsforslags gennemførelse, som alt andet lige vil medføre den ønskede liberalisering af loven samtidig med, at erhvervene sidestilles i relation til salg af varer til forbrugeren i tidsrummet fra kl 12.00 - 21.00, og tillige tilgodeses forbrugeren ved en skærpet konkurrence og et højere informationsniveau.

Og hvis alkoholoven alligevel skal ændres i medfør af vedtagelsen af detailhandelens forøgede omsætningsmulighed, så bør lovens § 8, der omhandler lejlighedsbevillinger, samtidig revideres markant.

Således især,

- Der er et uhyre konkret behov for at pointere, at det kun og udelukkende er "foreninger, klubber m.v" der kan opnå en lejlighedsbevilling; og ikke som for nærværende i fx Kommuneqarfik Sermersooq, også enkeltvirksomheder eller den kommunalt ejede og kontrollerede fondsejede virksomhed, Godthaab Hallerne.
- Lovens § 18, stk. 5 (unge under 18 år) skal naturligvis efterleves, også i forbindelse med tildeling af lejlighedsbevilling og ikke som det kan påvises i utallige annoncer mv. fra blandt andet Nuuk, hvor unge u/18 år har adgang blot de er "ifølge med en voksen".
Dette er i lodret modstrid med den klare definition på en sådan ledsager (forældre, værge eller anden myndig person som har et særligt ansvar for den umyndige).
- Uden i helt særlige, enkeltstående tilfælde bør en lejlighedsbevilling ikke udstrække sig længere end til kl. 01.00 således, at publikum skal have forladt de pågældende lokaliteter senest kl. 01.30

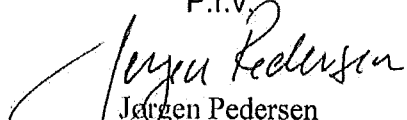
- Ansøger bør ved enhver lejlighedsbevilling medsende et minimum af dokumentation,
 - Foreningens/klubbens vedtægter
 - Bestyrelsesoversigt
 - Seneste 2 årsregnskaber
- Herudover bør der redegøres nærmere for det pågældende arrangement, herunder fx
 - Organisation (bartendere, dørmænd o.a) samt praktisk ledelse på stedet under arrangementet
 - De pågældendes alder, uddannelse og erfaring
 - Sikkerhedsforhold
 - Administration; ansvarlig
 - Budget, incl. oplysninger om aflønning, skatte og afgiftshåndtering samt formål med overskuddets anvendelse
- Ansøgningen skal vedlægges skitse / tegning af det pågældende lokale / ejendom, hvoraf klart fremgår
 - Adgangs- og flugtveje
 - Størrelse / omfang af gæsteareal
 - Brandsikkerhedsforhold
 - Til- og frakørselsforhold

På denne baggrund tildeles enhver lejlighedsbevilling et maksimalt antal gæster. Det er i sagens natur helt utilstedeligt, at der p.t ikke skal oplyses noget som helst om antal personer i de pågældende lokaliteter.
- Efter ethvert arrangement skal fremsendes fornøden dokumentation for bl.a.
 - Beregnede og erlagte skatte og afgiftsbetalinger
 - Regnskab over arrangementet
- Politiet bør opfordres til at forholde sig langt mere direkte over ethvert arrangement, såvel ifm ansøgning om lejlighedsbevilling, som fysisk kontrol under og efter arrangementet.
- Ved enhver ansøgning bør den lokale GA-forenings afdeling for Hotel- & Restaurantbranchen orienteres, evt. høres, og afdelingen har tillige ret til efterfølgende arrangementet at udbede sig de væsentligste økonomiske data oplyst.

Hotel- og restaurationsbranchen deltager gerne i det videre arbejde med tilretning og justering af gældende love m.v, og står herudover generelt til rådighed for enhver drøftelse om branchens forhold.

Med venlig hilsen

P.f.v.

Jørgen Pedersen

Brancheudvalget for hotel, restaurant og turisme

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat

Partiit Siulittaasui
Inatsisartuni Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaq
Peqqissutsimut Naalakkersuisoq, Agathe Fontain

Nuuk ulloq 8. juni 2012
Brev nr. D12-5850
Sagsnr. S12-069

Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit sivitsorneqarnissaat pillugu

Ulluinnarni atugassanik pisiniarfinni imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqarnermi piffissat sivitsorneqarnissaat pillugu siunnersuummut saqqummiunneqartumut tamatumalu kingunerisaanik inatsisissatut allannguutip atuutilersinnissaanut atatillugu tusarniaaneq Unnui sarfeqarnermi Neriniartarfeqarnermilu susasaqarfiup qujassutigissavaa.

Siunnersuummut oqaaseqaatit nassiunneqarsimasut aallaqqaammut innersuussutigineqarput.

Tamatuma kingorna susasaqarfiup siunnersuut sukumiinerusumik misissorsimavaa, matumuunalu annertunerusumik oqaaseqaateqassalluni.

Siunnersuutip inatsisiliarineqarnerani inatsiseqarneq atuuttoq allanngortinneqassaaq.

Tassunga atatillugu Unnui sarfeqarnermi Neriniartarfeqarnermilu susasaqarfik peqatigitillugu inatsisip iluarsineqarnissaanut kissaateqarpoq piumasaqaateqarlunilu.

Susasaqarfiup oqartussanit tunngaviusumik uteqqiattumik, annertuumik tigussaalluinnartumillu nakkutigineqarlunilu isiginiarneqartarnini misigisarpaa, soorlutaaq oqaatigilluaannarlugu imigassaq aalakoornartulik pillugu oqallinnerni tamani susasaqarfippat pineqartartoq, nalinginnaasumillu ajortumik isiginiarneqartartoq.

Susasaqarfiup annertuumik soqutigineqarneranut illuatungiliulluinnartuuvoq nunami imigassanik aalakoornartulinnik ataatsimut atuinerup taamaallaat 5-8%-iisa susasaqarfimmit niuerutigineqarnerat.

Ulluinnarni atugassanik pisiniarfiit unnukku 21.00-ip tungaanut nioqquteqarsinnaaneranni inatsimmi § 10 nerisassanik agguissititsinermut annitassanilluunniit pisinermut tunngasoq peerneqarluinnartariaqarpoq, taarsiullugulu ulluinnarni atugassanik pisiniarfiit piffissami tassani ammaffigisartagaanni ataatsimut isigalugu imigassanik kimittuunik kimikitsunillu annitassanik nioqquteqarsinnaatitaassallutik.

Naak maanna susasaqarfiup nerisassanik agguisititsilluni annitassanilluunniit pisinermut atatillugu nioqquteqarnera annikkikaluaqisoq, qularutissaanngilaq taaneqartutut allannguisoqanngippat ulluinnarni atugassanik pisiniarfiit ammasarfiisa sivitsorneqarneranni tuniniaaneq taamaativinneqassasoq.

Unnui sarfeqarnermi Neriniartarfeqarnermilu niuernikkut ingerlatsineq tamarmi oqartussanit ataavartumik aalajangersimasumillu suliffeqarfiup ulluinnarni atugassanik pisiniarfinnit annertunerungaartumik nakkutigineqarpat, ulluinnarni atugassanik pisiniarfiit assigalugit aamma nioqquteqarsinnaatitaannginnissaa soorunami naleqqutinngilluinnarpoq.

Allannguinerup taamak ittuq ilaatigut malitsigissavai;

- Suliaqarfimmi toqqaannartumik atuisunut iluaqutaasussamik, akitiguiinnaanngitsoq kisiannili aamma nioqqutissanik nutaanik/allanik peqalernermi annertunerungaartumik unammilleqatigiinneq

- Unnuisarfeqarnermi Neriniartarfeqarnermilu susassaarfik maanna nioqquteqarnermi attassinnaanisaanut aammattaaq nioqquteqarnermi isertitat annertusisinaanannut naapertuuttumik periarfissaqalissaaq.
- Susassaarfitta assersuutigalugu ulluinnarni atugassanik pisiniarfinnut naleqqiullugu kaaviiartitat aalajangersimasut tunngavigalugit aningaasarsiarititai annertunerungaartut qularutissaanngilluinnarpoq. Taamaattumik susassaarfimmi annertunerusumik kaaviiartitsineq sulisoqarnermut pitsaasumik sunniuteqassaaq.
- Suliaqarfitsinni ikiortit sulisullu nioqqutissat pineqartut pillugit ataatsimut isigalugu ilisimasaqarnermut pitsaanerungaartumik sungiusarnikuupput ilinniarsimallutillu. Taamaattumik atuisup pisinermi ataatillugu pitsaassutsumik misigisimanera annertunerungaassaaq.

Inatsisip kissaatigineqartut qasukkarneqarneranik tamatumalu peqatigisaanik piffissami 12.00-21.00 atuisunut nioqqutissanik tuniniaanermut ataatillugu inuussutissarsiortut naligiisinneqarnerannik aammalu unammilleqatigiinnerup sakkortusineqarneratigut paasisutissiisarnarullu annertusineratigut atuisumut iluaqutissiinerik nassataqartumik allannguutissatut siunnersuutip siuliani taaneqartup piviusunngortinneqar-nissaanut akerliunissamut naammaginartumik tunngavilersuutissaqanngitsoq isumaqarpugut.

Taamaakkaluartoq ulluinnarni atugassanik pisiniarfiit kaaviaartitaasa qaffariaateqar-nissaannut periarfissap akuereqarnera malillugu imigassaq pillugu inatsit allanngortinneqassappat, taava inatsimmi § 8 ataasiaanartumik akuersissummut tunngassuteqartoq malunnaatillimik allanngortinneqartariaqarpoq.

Pingaartumik uku pineqarnerini:

- ”Peqatigiiffiit, klubbit il.il.” kisimik taamaallaallu ataasiaannartumik akuersissummik tunineqarsinnaasut aalajangersimalluinnartumik erseqqissaatigissallugu pisariaqarpoq; maannakutulli imaannani assersuutigalugu Kommuneqarfik Sermersooq aamma suliffeqarfiit ataasiakkaat imaluunniit Nuummi Timersortarfik aningaasaateqarfimmit pigineqartut ingerlataq kommunemit pigineqarluni nakkutigineqartoq.
- Inatsimmi § 18 imm. 5 (inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit) soorunami malinneqassaaq, aamma ataasiaannarluni akuersissummik tunineqarnermut ataatillugu, imaannanilu soorlu ilaatigut Nuummi ussassaartutini il.il. amerlasuuni takuneqarsinnaasut inuusuttut 18-it inorlugit ukiullit ”inersimasumik ingiaqateqarnermini” isersinnaasut. Tamanna taamatut ingiallortigisap ersarissumik nasuiarneqarneranut akerliulluinnartuuvoq (angajoqqaq, nakkutiginnittoq imaluunniit inersimasoq alla, inersimannngitsumut immikkut akisussaaffilik).
- Immikkorluinnaq ataasiakkaanillu pisoqartillugu ataasiaannarluni akuersissuteqarnermi nal. 01.00 qaangerneqassanngilaq, taamaalillutik peqataasut init pineqartut kingusinnerpaamik nal. 01.30 qimassimassallugit.
- Qinnuteqartoq minnerpaamik uppersaatinik ukuninnga ilanngussilluni nassiussissaaq.
 - Peqatigiiffiup /klubbip maleruagassai
 - Siulersuisut allattorsimaffii
 - Ukiuni kingullerni marlunni ukiumoortumik naatsorsuutit
- Tamatuma saniatigut aqqissuussineq pineqartoq pillugu sukumiinerusumik nassuiaaneq, assersuutigalugu
 - Aqqissuussineq (immissisartut, matulerisut allallu) kiisalu aqqissuussinerup nalaani sumiiffimmi tigussaasumik siulersuineq
 - Pineqartut ukiui, ilinniarsimanagerat misilittagaallu
 - Sillimaniarnermi pissutsit
 - Aqutsineq; akisussaasoq
 - Aningaasatigut missingersuutit, akissaasersuiner-mut, akileraartarnermut, akitsuutit suliarineqarnerannut tunngasut kiisalu sinneqartoortit ator-neqar-nissaannut siunertat pillugit paasis-sutissat ilanngunneqassapput.

- Qinnuteqaammi ilanngunneqassapput inip/pigisap aalaakkaasup ilusaa/titartarnera, tassanilu erseqqissumik takuneqarsinnaallutik
 - Isaarissat qimaaffissallu
 - Pulaat isersimaffiata annertussusaa/initussusaa
 - Ikuallattoornissamut sillimaniarnermi pissutsit
 - Assartuutunik apuunnermi ingerlanermilu aqqutit
 Tamanna tunuliaqutaralugu pulaat amerlanerpaaffissaat ataasiaannarluni akuersissuteqarnermi tunniunneqartarpoq. Inini pineqartuni inuit qassiunerinik maanna paasissutissiinginnissaq akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq.
- Aaqqissuussinerit sulluunniit kingornisigut uppersaatit pisariaqartut ilaatigut makkununga tunngasut nassiunneqassapput
 - Akileraarutitut akitsuutinullu akiliutissanut naatsorsuutit toqqortallu
 - Aaqqissuussinermut naatsorsuutit
 Aaqqissuussinernut tamanut kiisalu ataasiaannarluni akuersissummik qinnuteqarnermut atatil-lugu aamma aaqqissuussinerup nalaani kingornatigullu najuullutik nakkutilliinissamut politiit toqqaannarnerusumik akuunissaat kaammattuutigisariaqarpoq.
- Qinnuteqaateqarnermi tamani najukkami Sulisitsisut Peqatigiiffiata Unnuiarfeqarnermi Neriniartar-feqarnermilu susassaqrarfiup immikkoortortaa ilisimatinneqartariaqarpoq, periarfissaappallu tusar-niarneqarluni, peqatigitillugulu aaqqissuussineq pisussaq pillugu aningaasaqarnikkut paasissutissat pingaarnerpaat ilisimatitsissutigineqarnissaat piumasarissallugu immikkoortortaqarfik pisinnaati-taavoq.

Unnuiarfeqarnermi Neriniartarfeqarnermilu susassaqrarfik inatsisunik atuuttunik il.il. aaqqissuussinissamik aamma naleqqusaaissamik sulinerup ingerlaqqinnerani peqataarusuppoq, tamatumalu saniatigut susas-saqarfimmi pissutsit pillugit sunilluunniit isummersornissamut ataatsimut isigalugu piareersimalluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peqatigiiffik sinnerlugu
Jørgen Pedersen

Brancheudvalget for hotel, restaurant og turisme

**Sammenslutningen
Blå Kors
Postboks 76
3912 Maniitsoq**

05-06-2012

jhh@inatsisartut.gl
Familie og Sundheds Udvalget
Postboks 1016
3900 Nuuk

Vedrørende høring

Det skal hermed meddeles, at vi først modtog Jeres høringsskrivelse J.nr.:01.38.01.03-00021 i går. Vi vil gerne udtrykke, at grunden (til forsinkelsen) er, at skrivelsen var blevet sendt til Spejdernes Sammenslutning, og vil bede Jer om at rette det, og fremover sende høringsbreve til Kattuffik Sanningasooq Tungujortoq, Postboks c/o 76, 3912 Maniitsoq.

Vi skal meddele at vi fra Kattuffik Sanningasooq Tungujortoq støtter forslaget om udvidede åbningstider for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, da vi forventer at dette vil bane vejen for, at forbrugerne får større mulighed for at gøre deres indkøb i roligere omgivelser og uden at forhaste sig.

Med venlig hilsen!

Kattuffik Sanningasooq Tungujortoq

Forretningsudvalget: Jensigne F. Kreutzmann, Formand. Klaus Kreutzmann, Kasserer. Elisabeth W. Lyberth, Sekretær.

Postboks 76, 3912 Maniitsoq

Kattuffik
Sanningasoq Tungujortoq
Postboks 76
3912 Maniitsoq.

05-06-2012.

ihh@inatsisartut.gl
Ilaqutariinnermut
Peqqissutsimullu
Ataatsimiititaliaq
Postboks 1060
3900 Nuuk.

Tusarniaanermut tunngasoq.

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq tusarniaanermut tunngatillugu allagarsi J.nr.:01.38.01.03-00021 ippassaq aatsaat tigugatsigu. Tamatumunnga pissutaasoq (kingusinaarneranut) oqaatigerusupparput iluarsilaaqqullugu, tassami allakkat Spejderit kattuffiannut ingerlatinneqarsimammata, inussiarnersumik qinnuigissavassi matuma kingornagut tusarniutigineqartussat uunga nassiuttaqqullugit. Kattuffik Sanningasoq Tungujortoq Postboks c/o 76 3912 Maniitsoq.

Tusarniutigineqartoq pillugu siunnersuut, imigassat kimittuut, kimikitsullu tuniniarneqartarnerata ammasarfiisa sivitsorneqarnissaat Kattuffik Sanningasoq Tungujortoq-miit ilalernartikkatsigu oqaatigaarput, pisarsartut periarfissaqarluarnermikkut nukingipilugatik pisiniartarnissaat eqqissisimane-rusumik ingerlaaseqalernissamut aqqutissiuusseqataasinnaasoq ilimagigatsigu !

Inussiarnersumik inuulluaritsi !

Kattuffik Sanningasoq Tungujortoq-mi

Ulluinnarni aqutsisut: *Jensine F. Kreutzmann* Siulittaasuuneq. *Klaus Kreutzmann* Aningaaseri-suuneq. *Elisabeth W. Lyberth* Allattuuneq.

Postboks 76 3912 Maniitsoq.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut,
Inatsisartut,
Maani

**Aalajangiiffigisassatut siunnersuut imigassanik aalakoornartulinnik
tuniniaanermi piffissat sivitsorneqarnissaat pillugu tusarniaanermut
akissut – UPA 2012/89**

15. juni 2012
Sagsnr. 2012-063616
Dok. Nr. 935871

Ataatsimiititaliap saaffiginnissutaanut Imigassaq Ikiaroornartorlu pillugit
Siunnersuisoqatigiit qujassuteqarput.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Imigassanik aalakoornartulinnik atuinerup/putumaniaannarluni imertarnerup inunnut
ataasiakkaanut kiisalu inuiaqatigiit ataatsimut isigalugit arlalinnik annertuumik
kingunipiloqartarnerata ersarissumik ataqatigiinnerat pillugu siunnersuuteqartup
oqaatigisaanut Imigassaq Ikiaroornartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit isumaqataanertik
nalunaarutigissavaat. Aammattaaq inummut uloriaanaatilimmik persuttaanerit kiisalu
kinguaassiuutitigut kanngutsaatsuliorluni pinerlunnerit amerlanersaanni,
pinerluffigineqartoq imaluunniit kanngutsaatsuliorloq imigassartorsimasartoq, politiit
oqaatigaat. Assersuutigaluguttaaq angerlarsimaffinni eqqissiviillionerni, amerlasuutigut
meerartaqarfiusuni aamma tamanna atuuppoq.

Imigassamik nioqquteqarnermut killilersuinerit atuinerup sunniuteqartartut, aamma
pissarsiariuminaannerat atuinikinnermik kinguneqartartoq pillugu uppersaasatit piusut
takutitsinerannut Imigassaq Ikiaroornartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit
isummertariaqarput.

Taamaammat Siunnersuisoqatigiit paasinninnerat unaavoq, tuniniaanermi piffissat
sivitsorneqarpata atuinerup qaffariaateqarneranik kinguneqarsinnaasoq.
Siunnersuisoqatigiitaaq paasinninnerat unaavoq ammasarfiit sivitsorneqarnissaat
pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut qularnaatsunik pissutissaqanngitsoq.

Nassuiaatit nutaanerusut amerlasuut atonerluinerup inuiaqatigiinni annertuumik
ajornartorsiutaaneranut tikkuussisuupput. Inuunerittami aaqqissuussinissami piffissami
2013-2019, imigassamik ikiaroornartumillu atonerluineq innuttaasut peqqissusaannut
ajornartorsiutit imikkoortut annersaattut oqaatigineqarpoq, Meeqqat Inuusuttullu pillugit
pilersaarummi atonerluineq pillugu suliniuteqarneq suliassaqarfittut qitiutinneqarpoq,
ilaqutariinni meerartaartussani atonerluineq saqquminerpaavoq "Ilaqutariinnut
meerartaartussanut immikkut pisariaqartitsisunut siusinaartumik iliuseqarneq", kiisalu
atonerluinerup annertuumik ajornartorsiutaanera Akileraartarnermut
Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani
tikkuartorneqarportaaq.

Siunnersuisoqatigiit paasinninnerat ersarissaq tassaavoq ammasarfiit piffissarititaasunik
killilersuineq qasukkarneqassappat inuiaqatigiinni ajornartorsiutinik suli amerlanerusunik
pilersitseratarsinnaasugut. Minnerunngitsumik inuiaqatigiinni sanngiilliuuteqartunut,

nalignnaasumik pikkoriffigisartakkatsitut aamma illersukkatsitut taasakkatsinnut ajortumik kinguneqassaaq, soorlu meeqqanut inuusuttunullu.

Peqatigisaanillu periaasissani nassuiaatinilu Inatsisartunit akuerineqartuni imigassap aalakoornartullip – ingamillu putumanaannarluni imertarnerup ajoqusiisinnaanerata tikkuartorneqarneranni qasukkaaneq – naalakkersuinikkut paatsuunganartumik tikkuussinertut paasineqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni imeriaaseq ajornartorsiutaavoq annertoq, tassami inuit aalakoorniaannarlutik imertarmata, tamatumalu kingunerisarlugit imminut aqussinajunnaarneq, ajutoornerit, persuttaanerit nakuusernerit il.il. Ammasarfiit sivitsorneqarnerat "soraarnerup kingorna" pisiat ilanissaannut annerusumik periarfissaqalersitsissaaq. Inunnet putumasunut imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqarnerup inerteqqutaagaluarluni pisarnera tamatta takusarsimavarput. Niuertarfiit sivisuumik ammasartut, unnukkut sulisut meerartallit angerlarsimanagerini, amerlasuutigut inuusuttunik sulisoqartarput. Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit nal. 18 qaangerlugu sivitsorneqarnissaasa ajornartorsiutinik annerulersitsinissaa tamanna tunngavigalugu naatsorsuutigineqarsinnaavoq, tassami sulisut inuussuttut 18-it sinnerlugit ukioqaraluarlutilluunniit inunnik putumasunik imigassanik aalakoornartulinnik piserusullutik kiisalu nuanniitsumik, immaqalu allaat kamaqqajaallutik uteriitsunik itigartitsinissartik ajornakusoortittarmassuk. Taamaammat ammasarfiit sivitsorneqaratarsinnaanerata inuit imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartut 21-it sinnerlugit ukioqalereersimanissaannik immaqalu pisiniarfinni sissuertunik najuuttoqarnissaa pisariaqalersinnaavoq.

Siunnersuuteqartup tikkuarppaa pisiniarfiit matulernerisa nalaanni kikkut tamarmik pisiumasarerannut ajornartorsiutit ammasarfiit sivitsorneqarnerisigut annikillisinneqarsinnaasut. Tassunga atatillugu oqartoqaannarsinnaavoq maanna imeriaaseq atuukkallartillugu, matusuulernerup nalaani ajornartorsiutit taamaattuarnissaat ilimanaateqartoq, nioqquteqarnerup qassinut matunissaa apeqqutaatinnagu. Imerniartarfiit matulernerisa nalaanni aamma tamanna atuuppoq. Siunnersuuteqartoq nangilluni allappoq "Pissutigalugu imerusulluinnaqqissaaraangatta nalunaaqutaq imaluunniit qanorluunniit akeqarnera apeqqutaatinneg ajoripput ilisimareeratsigu". Tassalu oqariaaseq taannarppiaq imeriaatsimut ajornartorsiutaasumut annertuserusunngisatsinnut ersersitsisoq.

Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit innuttaasut imigassap killilimmik inuulluataarutigalugu akisussaassuseqartumik imeriaaseqarnissaat kiisalu putumanaannarluni imertarnerup maanna ilisarnaataasup qimakkiaartuaarneqarnissaa anguniarlugu suliniuteqarpoq.

Qaqugukkut qanorlu annertutigisumik imernissamik kiisalu maanna ammasarfiit atuuttut naapertorlugit niuernissamik pilersarusiorsinnaaneq, akisussaassusilimmik imeriaaseqarnermut ilaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Imigassaq Ikiaroorartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit sinnerlugit,

Birgit V. Niclasen
Fungerende sekretær
Toqq/direkte 346607
bivn@nanoq.gl

Til
Familie- og Sundhedsudvalget,
Inatsisartut,
Her

Høringssvar, Beslutningsforslag - FM 2012/89 - om udvidede åbningstider for salg af alkoholholdige drikke

15. juni 2012
Sagsnr. 2012-063616
Dok. Nr. 935871

Alkohol og Narkotikarådet takker for udvalgets henvendelse.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Alkohol og Narkotikarådet vil erklære sig enige med forslagsstilleren i, at der er en meget klar sammenhæng mellem et for stort alkoholforbrug/ rusdrikkeri og en lang række alvorlige konsekvenser for den enkelte borger og for samfundet som helhed. Politiet angiver således, at i de fleste sager om personfarlig kriminalitet som volds- og sædelighedssager er alkohol involveret enten hos offer eller krænker. Det gælder også for fx husspektakler, hvor der ofte også er børn tilstede.

Alkohol og narkotikarådet må forholde sig til, at den eksisterende dokumentation viser, at restriktioner i forhold til salg af alkohol har effekt på forbruget, og at lav tilgængelighed også medfører et lavere forbrug.

Det er således Rådets opfattelse, at en forlænget åbningstid meget vel kan betyde et øget forbrug. Det er også Rådets opfattelse, at der ikke er nogen overbevisende argumenter for en forlængelse af åbningstiden i beslutningsforslaget.

Mange nyere udredninger har peget på misbrug som et stort samfundsproblem. Misbrug af alkohol og hash peget på i det kommende Inuuneritta for 2013-2019 som det største enkeltstående folkesundhedsproblem, misbrug er et centralt indsatsområde i Børne- og Ungestrategien, misbrug dominerer hos gravide familier i "Tidlig indsats for gravide familier med særlige behov" og misbrug peges også på som et stort problem i Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning.

Det er Rådets klare opfattelse, at vi risikerer at skabe flere samfundsproblemer, hvis åbningstiderne liberaliseres. Dette vil ikke mindst være negativt for udsatte grupper i samfundet, som vi normalt bryder og af at forsvare, som børn og unge. Samtidig vil en liberalisering på et tidspunkt, hvor der i strategier og redegørelser som Inatsisartut har godkendt peges på alkohols – og navnlig rusdrikkeris – skadevirkninger, virke som politisk signalforvirring.

I Grønland er drikkemønsteret et stort problem, idet folk drikker for at blive fulde, hvilket giver tab af kontrol og kan medføre ulykker, vold, overgreb mm. Udvidede åbningstider giver større mulighed for at supplere sine "efter fyraftens" indkøb. Selvom det er forbudt at sælge alkohol til fulde mennesker, har vi alle observeret, at det sker alligevel. Butikker med lang åbningstid er ofte bemandede med meget unge mennesker i aftenperioden, hvor medarbejdere med børn gerne vil holde fri. På den baggrund kan man forudse tiltagende problemer ved forlænget åbningstid for salg af alkoholholdige drikke udover kl. 18, idet unge medarbejdere selvom de er fyldt 18 år har vanskeligt ved at afvise fulde

folk, som presser på for at købe alkohol og kan blive ubehagelige eller sågar aggressive. En eventuel udvidelse af åbningstiden kan derfor medføre behov for, at personer der sælger alkohol skal være over 21 år, eller at der skal være vagter tilstede i butikkerne.

Forslagsstilleren indikerer, at en forlængelse af åbningstiden vil mindske problemer med, at alle vil købe ind på samme tid ved lukketid. Dertil kan man kun sige, at med det nuværende drikkemønster vil der formentlig være en lukketidsproblematik uanset, hvornår salget lukker. Det er der også på værtshusene før lukketid. Videre skriver forslagsstilleren, at "vi ved jo, at hvis vi absolut ønsker at drikke, så er vi ligeglade med, hvad klokken er, og hvad det koster." Dette er netop udtryk for en problematisk alkoholkultur som vi ikke ønsker fremmet.

Alkohol og narkotikarådet arbejder hen imod at få befolkningen til at have et ansvarligt drikkemønster, hvor alkohol nydes i begrænsede mængder, samt at komme væk fra det rusdrikkemønster, som er kendetegnet i dag.

Det hører med til en ansvarlig drikkekultur, at man på forhånd er i stand til at beslutte hvornår og hvor meget, man vil drikke, samt til at planlægge sine indkøb efter de nuværende åbningstider.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

På vegne af Alkohol og Narkotikarådet,
Birgit V. Niclasen
Fungerende sekretær
Toqq/direkte 346607
bivn@nanoq.gl

Inatsisartuts Familie og Sundhedsudvalg
mail: JHH@inatsisartut.gl

Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut – UPA 2012/89 pillugu tusarniaaneq

Kommunalbestyrelsep ileqquusumik junip 14-iani ataatsimiinnerminni tusarniaassut eqqartorpaat. Kommunalbestyrelse imatut oqariartuuteqarpoq:

Siumut aamma Atassut: siusinnerusukkulli imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup ammasarneri allanngortinneqarmat ullup qeqqaniik nal. 9:00-imiik siuartinneqarluni eqqartorneqaqqaalermat aamma oqaatigineqarpoq imigassamik atuunik ajorseriassasoq. Ammasarfiilli sivitsorneqarneri ilutigalugit qaammarsaaneq annertusivoq aammalu katsorsaaviit pilersior-torneqarlutik. Ukiuni kingullerni kingunerisai pitsaasut takuneqarput, tassami imigassartorneq aalakoornartulinnik appariarsimammat. Tassa imigassamik aalakoornartulinnik atuneq ilikka-riartorneqarsimasoq takussutissaqareerpoq.

Taamaattumik Siumut aamma Atassut-ip siunnersuutitut tusarniaassutigineqartumi ammasarfiit sivitsorneqarnissaat ataasinngornermiit tallimanngornermut 09.00 – 18.00 kiisalu arfininngornikkut nal. 09.00 – 13.00-miit sap.ak. ulluinut arfineq marlunnut tamanut nal. 09.00 – 21.00-imut isumaqatigaa taamaattorli piffissaliussani arlariinni nalliuttuni juulliaqqami, ukiutoqqami, kunngit pingasut ulluanni taamatullu juunip 21-ni Inuiattut ullorsiornermi nioq-quteqarsinnaannginneq atuutissalluni.

Siumut Atassullu siunnersuummut isumaqataapput.

Inuit Ataqtigiit isumaqarput pinaveersaartitsinerit ingerlajuarumaartut. Imigassamik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaanut pisariaqartitsisoqarnerisooq takusinnaannginnerarpaat taamaattumillu siunnersuut isumaqatiginagu.

Inuit Ataqtigiit sivitsuinissamut itigartitsipput.

Kommunip allaffia
Kommunekontoret
Postboks 1014
DK-3911 Sisimiut
Grønland

Telefon 70 21 00
Telefax 70 21 77
E-mail qeqqata@qeqqata.gl

Giro Sisimiut 1071408
Giro Maniitsoq 5162807
Grønlandsbanken
6471-2020219

Ammasarfiit: Ataas., marl., sis. aamma tall. 10-14
pingasunngornermi matoqqasarpoq.
Maniitsumi/Sisimiuni Innuttaasunik Kiffartuussivik
sis. 10 – 17.
Åbningstider: Man., tirs., tors. og fre. 10-14.
Ons. lukket.
Borgerservice i Maniitsoq/Sisimiut tors. 10-17

Høring af beslutningsforslag – FM 2012/89 om udvidede åbningstider for salg af alkohol

Høringen blev behandlet af kommunalbestyrelsen under dets møde den 14. juni. Kommunalbestyrelsen har følgende kommentarer:

Siumut og Atassut: under tidligere drøftelser omkring ændring af åbningstiderne for salg af alkoholholdige drikke fra kl. 12:00 til 09:00, blev det dengang udtrykt, at benyttelse af alkoholholdige drikke vil blive forværret. Men samtidig med at man fik forlængede åbningstiderne, kørte man intensiv oplysningskampagne, hvor man ligeledes oprettede alkoholbehandlingscentre. Man kan efterfølgende konstatere, hvilken god effekt en sådan kampagne har haft, idet indtagelse af alkoholholdige drikke er reduceret. Det vil sige, at man har dokumentation for, at folk lærer at benytte alkoholholdige drikke fornuftigt.

Derfor går Siumut og Atassut ind for udvidelse af åbningstiderne i alle ugens 7 dage fra mandag til fredag kl. 09:00 – 18:00 og om lørdagen fra 09:00 – 13:00 til 09:00 - 21:00. Men på helligdage, på juleaftensdag, på nytårsaftensdag, på helligtrekongersdag samt Grønlands Nationaldag den 21. juni må der ikke sælges alkoholholdige drikke.

Siumut og Atassut går ind for forslaget.

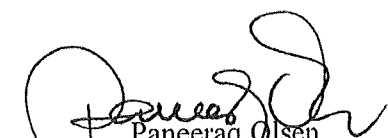
Inuit Ataqatigiit mener, at der fortsat vil pågå forebyggelsesarbejde. De har svært ved at se, at der skulle være behov for længere åbningstider for alkoholholdige drikke, hvorfor man ikke går ind for forslaget.

Inuit Ataqatigiit afviser forslaget om længere åbningstider.

Inussiarnersumik Inuulluaqquusilluta

Med venlig hilsen

Hermann Berthelsen
Borgmesteri
Borgmester

Paneeraq Olsen
Kommunimi pisortaaneq
Kommunaldirektør

Fra: Marie Bourup
Til: Jakob Hartmann Hansen
Dato: 09-08-2012 13:16
Emne: Svar: Fwd: SV: Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut - UPA 2012/89 pillugu tusarniaaneq

Vedrørende: Høring af forslag til udvidede salgs – og udsænkningstider af alkoholholdige drikke – FM 2012/89"
Hermed sender vi et elektronisk høringssvar på vegne af SIK, nu da vi har fået muligheden,:

Først vores grundlæggende budskaber: SIK tror ikke på, at sådanne begrænsninger af salg af alkohol i butikkerne vil resultere i et mindre forbrug. For de der virkelig vil, skal nok få købt alkohol, uanset prisen. Derudover er der desværre også forlydender om, at der foregår sort handel med alkohol udenfor butikkernes og værtshusenes åbningstider, hvor der er tale om helt andre prislejer (Vi er selvfølgelig klar over, at denne udtalelse ikke kan bruges til så meget, da der ikke er konkrete beviser).

SIK mener, at der burde være mulighed for at købe alkohol indenfor de normale butiksåbningstider, for når samfundet ved hvornår og hvordan de kan købe alkoholholdige drikke, så bliver drikkekulturen "normaliseret", og at man derved kan opnå en begrænsning af folks hamstring af alkohol. Vi er vidende om, at der måske bliver handlet unødvendigt store mængder af sprut, indenfor åbningstiderne for salg af alkohol – og at dette resulterer i, at der bliver drukket umådeholdent.

Derfor mener SIK, at det ligesom i Danmark bør være muligt at købe alkohol døgnet rundt. Men vi vil fastslå at SIK ikke er tilhænger af alkoholforbrug. Selvfølgelig er SIK vidende om, hvilke dårlige konsekvenser umådeholden indtagelse af alkohol kan have. SIK mener at man må benytte andre værktøjer, for at nedbringe alkoholforbruget – og her vil vi også benytte lejligheden til at bekendtgøre, at SIK selvfølgelig er enig i, at alkoholforbruget skal nedbringes.

Da dette forslag er et skridt fremad, **skal det meddeles at vi er enige med forslagsstilleren i, at salg af alkoholholdige drikke kan foregå i tidsrummet mellem 09.00 – 21.00 i alle ugens syv dage, dog undtaget helligdage, på juleaftensdag, på nytårsaftensdag, på Helligtrekongersdag samt på Grønlands Nationaldag den 21. juni.**

Med venlig hilsen
På vegne af SIK

Josef Therkildsen
Næstformand
>>> Jakob Hartmann Hansen <jhh@ina.gl> 08-08-2012 23:50 >>>
Hej Marie

Dette skriv bedes oversat til kal.

Venligst

Jakob

Sendt fra min iPad

Start på videresendt besked:

Fra: "Josef Therkildsen <ujoorsi@sik.gl>" <ujoorsi@sik.gl>
Dato: 8. aug. 2012 14.11.05 GMT-02.00
Til: "Jakob Hartmann Hansen" <JHH@inatsisartut.gl>
Cc: "SIK" <SIK@sik.gl>
Emne: SV: Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut - UPA 2012/89 pillugu tusarniaaneq

Asasara Jakob Hartmann Hansen,
Una pillugu,: "Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu

aalajangiiffigisassatut siunnersuut - UPA 2012/89 pillugu tusarniaaneq

SIK sinnerlugu maanna elektroniskiusumik tusarniaaneq akinissarput periarfissaammat akissuteqarpugut,;

Siullermik tunngaviusumik oqaatigiumasat: SIK-p upperingilaa taamatut imigassamik pisiniarfinni tuniniaasinnaanermut killilersuineq imigassamik annikinnerusumik atuinermik kinguneqartartoq. Tassami imigassartorusuissut imigassamik pissarsissaqqaarput qanorluunniit akilissagaluarunikku. Aamma ajuusaarnaraluartumik ilisimavarput paasitsinneqartarlutalu pisiniarfiit matoreersut aammalu imerniartarfiit matoreersut Inuit matup tunuatigut pisiniartarfeqartoq, tassanilu akit allarujussuit eqqartorneqartut (Soorunami taamatut oqariartuuteqarneq ilisimavarput atorineqarpiarsinnaanngitsaq tigussaasunik uppenarsaatissaqannginnatta tusatsiakkalli aallaviummata).

SIK-lu isumaqarpoq nalinginnaasumik pisiniarfiit aammasarfii aallaavigalugit, imigassamik aalakoornartortalinnik pisiniarsinnaaneq periarfissaasariaqartoq, tassami inuaqatigilit ilisimagunikku sukkulluunniit qaqugukkulluunniit imigassamik aalakoornartortalinnik pisiniarsinnaallutik, taava isumarput naapertorlugu imigassamik atuneq "nalinginnaanerulissaaq" aammalu taamatut imigassamik sukkulluunniit pisiniarsinnaanngorunik pisariaqanngitsumik ataatsikkorsuaq annertuumik imigassamik pisiniartarnerup unikaallatsinneqarsinnaanera anguneqarsinnaassammat. Maannakkut ilisimavarput pisiniarfiit imigassamik pisiffiusinnaasut matutinnagit, immaqa pisariaqanngitsumik annertuumik pisiniartarqartoq - tamatumalu kinguerisaraa imigassamik nalinginnaasuunngitsumik atuisarneq.

Taamaattumik SIK isumaqarpoq soorlu Danmarkimisuut periarfissaasariaqartoq Døgni kaajallallugu imigassamik pisiniarsinnaanissaq. Isumaqalertoqaleqqunagu SIK isumaqartoq imigassamik atuisarneq illersoripput erseqqissaateqalaassaagut.

SIK-p soorunami ilisimavaa imigassamik annertuvallaamik atuisarnerup suut pitsaanngitsut kingunerisinnaasarai, taamatullil imigassamik atuiallaarnerup millisaaffigineqarnissaa anguniarlugu sakkut allat atorineqartariaqartut SIK isumaqarpoq - aammalu soorunami imigassamik atuisarnerup millisaaffigineqarnissaa SIK-p isumaqataaffigigaa matumanittaaq ilisimatitsissutigissavarput.

Taamaatoq una siunnersuut alloriarnerummat Imigassamik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerup sapaatip akunnerata ulluini arfineq marlunni, piffissami 09.00 – 21.00-ip tungaanut, kisiannili sapaatini ulluinnartigoortuni, juulliarqqami, ukiutoqqami Kunngit Pingasut kiisalu 21. juni Inuiattut ullorsiorfik ilanngunnagit, siunnersuuteqartutuut akuersaarnera nalunaarutigineqassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
SIK sinnerlugu

Josef Therkildsen
Siullittaasup tullia

Fra: Josef Therkildsen <ujoorsi@sik.gl>
Til: "jhh@inatsisartut.gl" <jhh@inatsisartut.gl>
CC: SIK <SIK@sik.gl>
Dato: 08-08-2012 14:11
Emne: SV: Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut - UPA 2012/89 pillugu tusarniaaneq

Asasara Jakob Hartmann Hansen,
Una pillugu, "Imigassanik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut - UPA 2012/89 pillugu tusarniaaneq"
SIK sinnerlugu maanna elektroniskiusumik tusarniaaneq akinissarput periarfissaammak akissuteqarpugut,;

Siullermik tunngaviumumik oqaatigiumasat: SIK-p upperinngilaa taamatut imigassamik pisiniarfinni tuniniaasinnaanermut killilersuineq imigassamik annikinnerusumik atuinermik kinguneqartartoq. Tassami imigassartorusuissut imigassamik pissarsissaqqaarput qanorluunniit akilissagaluarunikku. Aamma ajuuasaamaraluartumik ilisimavarput paasitsinneqartarlutalu pisiniarfiit matoreersut aammalu imerniartarfiit matoreersut inuit matup tunuatigut pisiniartarfeqartoq, tassanilu akil allarujussuit eqqartorneqartut (Soorunami taamatut oqariartuuteqarneq ilisimavarput atorneqarpiarsinnaanngitsooq tigussaasunik uppersaatissaqannginnatta tusatsiakkalli aallaviummata).

SIK-lu isumaqarpoq nalinginnaasumik pisiniarfiit aammasarfii aallaavigalugit, imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniarsinnaaneq periarfissaasariaqartoq, tassami inuaqatigiit ilisimagunikku sukkulluunniit qaqugukkulluunniit imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniarsinnaallutik, taava isumarput naapertorlugu imigassamik atuineq "nalinginnaanerulissaaq" aammalu taamatut imigassamik sukkulluunniit pisiniarsinnaanngorunik pisariaqanngitsumik ataatsikkorsuaq annertuumik imigassanik pisiniartarnerup unikaallatsinneqarsinnaanera anguneqarsinnaassammak. Maannakkut ilisimavarput pisiniarfiit imigassamik pisiffiusinnaasut matutinnagit, immaqa pisariaqanngitsumik annertuumik pisiniartoqartartoq - tamatumalu kinguerisaraa imigassamik nalinginnaasuunngitsumik atuisarneq.

Taamaattumik SIK isumaqarpoq soorlu Danmarkimisuut periarfissaasariaqartoq Døgni kaajallallugu imigassamik pisiniarsinnaanissaq. Isumaqaqalertoqaleqqunagu SIK isumaqartoq imigassamik atuisarneq illersorippat erseqqissaateqalaassaagut. SIK-p soorunami ilisimavaa imigassamik annertuvallaamik atuisarnerup suut pitsaanngitsut kingunerisinnaasarai, taamatulli imigassamik atuiallaarnerup millisaaffigineqarnissaa anguniarlugu sakkut allat atorneqartariaqartut SIK isumaqarpoq - aammalu soorunami imigassamik atuisarnerup millisaaffigineqarnissaa SIK-p isumaqataaffigaa matumanittaaq ilisimatitsissutigissavarput.

Taamaatoq una siunnersuut alloriarnerummat Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerup sapaatip akunnerata ulluini arfineq marlunni, piffissami 09.00 - 21.00-ip tungaanut, kisiannili sapaatini ulluinnartigoortuni, juulliarraqqami, ukiutoqqami Kunngit Pingasut kiisalu 21. juni Inuiattut ullorsiorfik ilanngunngait, siunnersuuteqartutut akuersaarnera nalunaarutigineqassaaq.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga
SIK sinnerlugu

Josef Therkildsen
Siulittaasup tullia

Inatsisartut nutserisoqarfianit nutsigaq

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat Grønlands Arbejdgiverforening

Jens Kreutzmannip Aqq. 3 Postboks 73, 3900 Nuuk, www.ga.gl
Tlf. +299 32 15 00, Fax +299 32 43 40, ga@ga.gl

Partiit siulittaasui
Inatsisartut Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaat
Peqqissutsimut Naalakkersuisoq Agathe Fontain

Nuuk ulloq 9. maj 2012
Brev nr. D12-5181
Sagsnr. S12-069

Imeruersaatnik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnermi ammasarfiit sivitsorneqarnissaat pillugu

Imeruersaatnik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnerup sapaatip akunnerata ulluini tamani 21.00-ip! tungaanut sivitsorneqarnissaa pillugu Inatsisartut siunnersuutaannut **Imm. 89-imut** (Siumut, Malik Berthelsen) pillugu Brancheudvalget for Hotel, Restauration og Turisme-p (Unnufarfeqarnermut, Neriniartarfeqarnermut Takornariaqarnermullu suliaqarnermut Ataatsimiititaliap) oqaaseqaatini matumuuna nassiluppai.

- Siunnersuutip imerniartafinnik piginnittunut malunnatilimmik kinguneqarnissaata naatsorsuutigineqannginnera oqaatigineqarpoq, tassami ”imerniartarfiit matunissaat akunnernik marlunnik sioqqullugu orniguttarnerput” naliginnaammatt. Suliaqarfiup tamanna isumaqatiginngilaa.
- Piffissami Kalaallit Nunaata Qallunaat Nunaanni imigassamik atuinnermut atatillugu appasinnerusutut inissisimanagera ataatsimut isigalugu inuiaqatigiit naammagisimaartariaqarpaat, Qallunaat Nunaallu nunani avannarlerni imigassamik atuinnermut sanilliullugu qaffasinnerusumik inissisimasooq, ammasarnermi inatsisip ingerlalluareersup paasisaalluurtullu sivitsorniarneqarnera eqqumiiginarpoq. Soorlu nunani allani ukiutigut killilersuinerit assingusut atuuttut, inuiaqatigiit nioqqutissanik aalajangersimasunik aammaarlutik killilersuinissaasa killilersuisariaqarnerisalu, (imigassaq, mamakujuttut, tupa, allattorsimaffillu ilaqqilerunarluni) iluoornera kialluunniit assortorsinnaanngilaa.
- Ammatitsisarnerup sivitsorneqarnissaata, taamaalillunilu ajornannginnerusumik pissarsiarineqarsinnaalernerat pisisarnermut qaffatsitsinani siammaataassussatut upperigaanni, tamanna sianiilliornerusooq isumaqarnerpoq!
- Sivitsueratarsinnaaneq niivertarfitsinnut ulorianaateqarsinnaasutut isiginngilarput, pingaartumik neriniartarfinnut, suliniulli niiveqatigiinnermut suliamullu iluaqutaanngilaaq. Eqqarsaatigiinnarsiuk ilinniartertuunngorniarfimmil inniartup (18-it sinnerlugit ukullip) ataatsip kioskimi imigassamik tuniniaanermigut unnuup ataatsip ingerlanerani imigassap tunisatta annertoqataa tunisinnaammagu, uagut sulisutta inuit pingasut tallimallu akornanni ulappunnerisa nalaani.
- Kisiannili nunatsinni imigassamik ajornartorsiutillit amerlassusaannut sanilliulugit imerniartarfiit bar-it il.il. eqqarsaatigalugit, uagut suliaqarfitta ”pisuunerpaatut” isumaqarfigineqarnera kukkuneruvoq, tamannalu akulikitsumik tusarneqartarpoq imaluunniit taamatut isumaqalersitsisinnaavoq. Tassunga tunngatillugu uagut akigititagut qaffasinnerummata. Assersuutigalugu immiaaraq ataaseq 30-45 kr.-nit akornanni akeqartittarparput, pisiniaarfiilli amerlanersaanni 16 kr.-it missaanni akeqarluni pisiarineqarsinnaaluni. Neriniartarfinniittarneq aallaavigalugu imerajuttut inuunissaq toqqassagaanni, aningaasaqarnikkut inissisimalluurtariaqassaaq.
- Akerlianilli isumaqarpugut soraarfiup kingorna imigassamik ajornannginnerusumik pissarsisinnaalernerup atuinnerup imigassamillu pinngitsuuisinnaannginnerup annertusineranik kinguneqassasooq. Tamatuma paarlattuanik pisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngilaaq, naapertuilluarnernut tamanut akerliummat.

- Imaaltsiaannaq immiaaqqanik puussiamut pisiniaqqissinnaalernikkut, taava soraarnerup kingorna suliffimmi ataasinnguartortarnermik ileqqoq niiveruteqarnermik nutaamik amertusititsisinnaavoq.
- Ataatsimut isigalugu atuneq apparialualartoq – oqartoqarsinnaanngilaq ammasarfiit 50 % -i sinnerlugu sivitsorneqarsinnaanerit Kalaallit Nunaata piareersimaffigaa aamma aqussinnaagaa.
- Illoqarfimmut nikinnissaq sioqqullugu qimmassaasertarnerit tusaamanerlugaaqisut, suliffeqarfitsinnilu kaaviiartitatta isertitattalu appariaateqarnerannut allanut naleqqiullugu pissutaasut, maannamut sanilliullugu aallartaarsinnaalerpata, uagut suliffeqarfitsinni akigitatsinnit annikinnerungaartumik amerlanerungaartunillu pisisoqarsinnaalissaaq. Tamanna ersarissumik ajoqusiissaaq – soorunami uagut suliffeqarfippat kisimi pinnani.
- Immiaaqqanik imigassanillu sassaalliinermi maleruagassat killilersuinerillu sukannersut suliffeqarfitsinni uagut eqqortitassagut eqqarsaatigalugit, niivtarfiit akisussaaffiliisumik tunaartassanik pisisaaffilerneqanngikkaluarlutik imaaliillaannaq tunisamikkut iluanaarutissaasa qaffanneqarnisaat pakatsinarpoq. Tamani tamaani angerlarsimaffinni susoqarneranut akisussaaffeqanngitsumik immiaaqqanik imigassanillu kimittuunik tuniniaassagaanni ajornanngippallaaqaaq. Isertut qanoq pissuseqarnissaannut, atugarissaarnissaannut isumannaatsuunissaannullu sassaallinermik suliassaqarfik akisussaaffeqartarpoq.
- Immiaaqqanik tuniniaanermi killilersuinerup qasukkarneqarnissaa naalakkersuisut ilumut kissaatigippassuk, taava immaqa aamma ulloq unnuarlu nerisassanik annissisarneq kiisalu sassaallineq eqqartorneqarsinnaapput. Taamaalilutik suliassaqarfii atuisullu suliffeqarfimmut sumiiffimmullu piffissaliinerit isumartik malillugu naleqqunnerusut namminneq nassaarisinnaassagaluarpata.
- Pissutsit ullumikkutut inissisimagallartillugit unnuisarfinni neriniartarfinnilu sassaalliinermi piffissat sivitsorneqarnissaat, assersuutigalugu naalakkersuinikkut ingerlatsisut ilaasa siornatigut saqqummiussaattut, sapaatip akunnerisa naanerini nalunaqutaq 03.00-miit 05.00-imut sivitsorneqarnissaat suliffeqarfup ataasiinnaalluunniit kissaatiginngilaa.

Nalilerneqarsinnaasut naapertorlugit erseqqissaatigerusupparput, nunami atuiunerup tamarmiusup 5-10%-iisa missaat suliffeqarfitsinni ingerlanneqartarmat. Nioqquteqarnerup annerpaartaa niivtarfinni pisarpoq.

Immiaaqqanik nioqquteqarneq sassaalliinerlu oqallisigineqaleraangata suliffeqarfitta tamatigut ajortisarneqartarnera qatsupparput ajuallannartutullu isigalugu. Isuma qarluinnarpugut sassaalliinermik suliffeqarfik tassaasoq nunami akisussaassuseqartumik imigassamik atuiernerup ungasissoq isigalugu aqqiinissamut ilaasoq.

Suliffeqarfup kissaatigaa aalajangiinerup taamak ittup kingunerisinnaasai, tassunga ilanngullugu pitsaaqutaasa ajoqutaasalu qaammarsaavigineqarnissaat eqqarsaatigalugu, aalajangiiffigisassatut siunnersuutip akuersissutigineqarnissaata ukiakkut katersuunnissamut kinguartinneqarnissaa.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Helge Tang

Unnuisarfeqarnermut, Neriniartarfeqarnermut Takornariaqarnermullu suliagarnermut Ataatsimiititaliami

Siulittaasoq

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat Grønlands Arbejdsgiverforening

Jens Krøtzmannip Aqq. 3 | Postboks 73 | 3900 Nuuk | www.ga.gl
Tlf. +299 32 15 00 | Fax nr. +299 32 43 40 | ga@ga.gl

Partiformændene
Inatsisartut Sundhedsudvalg
Naalakkersuisoq for sundhed Agathe Fontain

Nuuk, den 9. maj 2012
Brev nr. D12-5181
Sagsnr. S12-069

Vedrørende længere åbningstider for salg af alkoholholdige drikke

Brancheudvalget for Hotel, Restauration og Turisme fremsender hermed sine bemærkninger til Inatsisartuts **Pkt. 89** (Slumut, Mallik Berthelsen) forslag om at forlænge tidsrummet for detailsalg af alkoholiske drikke til kl. 21.00, alle ugens 7 dage!

- Der anføres i forslaget at der ikke forventes nævneværdige konsekvenser for værtshusejerne, idet det er almindeligt, at "vi går til værtshusene 1-2 timer før lukketid". Branchen er ikke enig i dette.
- I en tid hvor samfundet som helhed må være tilfreds med, at Grønland nu ligger under forbruget i DK, som i øvrigt fortsat befinder sig på et højt niveau ift. alle de øvrige nordiske lande, er det nærmest bizart, at man nu vil udvide en i forvejen velfungerende og forståelig lukkelov.
Og ingen kan vel være i tvivl om det rigtige i, at samfundet nu engang skal og må sætte grænser for særlige varer (alkohol, slik, tobak og snart øges listen givetvis) ligesom der i mange lande gælder særlige aldersgrænser
- At tro at en udvidelse af lukketiden og dermed en lettere tilgængelighed "blot" vil medføre en spredning af købet og ikke en forøgelse, virker noget naivt!
- Vi anser ikke en evt. forlængelse for en vital trussel imod vore forretninger, specielt spiseforretningerne, men det er klart ikke et tiltag der gavner forretning og beskæftigelsen. Tænk blot på, at en stor gymnasieelev (over 18) i en mindre kiosk kan sælge mere eller det samme kvantum alkohol på en aften, hvor vi skal have 3 – 5 mand i sving.
- Men for så vidt angår værtshuse, bodegaer, barer mm. så er det forfejlet at tro at vores branche er den "store synder" i relation til antallet af alkoholafhængige i landet; hvilket ofte høres eller man forledes til at tro. Dertil er vore priser ganske enkelt for høje til. Eksempel tager vi mellem 30 – 45 kr. for en øl, den kan i stort set alle forretninger købes til omkring 16,-.
Hvis man vælger en tilværelse som alkoholiker, baseret på restaurantbesøg, skal man godt nok være stort klædt på, økonomisk!
- Vi tror derimod, at den lettere tilgængelighed, efter fyraften, bevirker at forbruget og alkoholismen vil øges. Det er svært at få øje på at det modsatte skulle være tilfældet, det strider imod al logik.
- Den traditionelle fyraftensøl på arbejdspladsen kan snildt finde et nyt og øget marked i og med at man så lige kan smutte forbi efter endnu en pose.

- Der er intet der taler for, at Grønland nu – på trods af nedgang i det overordnede forbrug – er klar til og kan håndtere en udvidelse af åbningstiden på mere end 50%.
- De berygtede før-fester, der mere end noget andet er skyld i, at vores branche oplever fald i omsætning og indtjening, vil nu kunne starte endnu tidligere, der vil kunne indkøbes endnu mere og til priser langt under vores branches. Dét element vil klart skade – og naturligvis ikke kun vores sektor.
- Med fokus på de strenge regler og restriktioner vi i branchen skal overholde for servering af øl og alkohol, er det lidt beskæmmende at se en detailbranche der næsten med et pennestrøg får forøget deres salgfordel uden at de af den grund bliver pålagt ansvarsgivende retningslinjer. Det er simpelthen for nemt at lange øl og spiritus over bordet, og ellers fritage sig selv for ansvar for hvad der sker rundt omkring i hjemmene. Serveringsbranchen tager som minimum ansvar for gæsternes tilstand, ve og vel, og sikkerhed.
- Ønsker politikerne virkelig at liberalisere ølsalget, kunne man måske, også tale for diner transportable og serveringstider døgnet rundt. Dermed kunne branchen selv finde de tidspunkter de selv, og gæsterne, mente var de mest favorable for netop deres virksomhed og lokalområde.
- Som det er i dag ønsker ingen i branchen at udvide åbningstiderne for hotel og restauranternes udsalgstider, f. eks i weekenderne fra 03.00 til 05.00, som nogle enkle politikere tidligere har fremført.

Vi vil gøre det helt klart, at efter alt at dømme, står vores branche for noget der ligner 5 – 10 % af landets samlede forbrug. Det helt store salg finder sted i detailhandelen.

Vi er trætte af og pikeret over at vores branche dæmoniseres hver gang talen falder på alkoholsalg og servering. Serveringsbranchen er, efter vores faste overbevisning, en del af den langsigtede løsning for en ansvarlig alkoholindtagelse i landet.

Branchen håber at vedtagelsen af beslutningsforslaget udsættes til efterårssamling med henblik på at få en belysning af konsekvenserne, herunder fordele og ulemper ved en sådan beslutning.

Med venlig hilsen

Helge Tang

Formand for brancheudvalget for
Hotel, restauration og turisme

Familie- og Sundhedsudvalget
Att: Olga P. Berthelsen, Formand

Høringssvar til Familie og Sundhedsudvalget vedr. pkt. FM2012/89

28. juni 2012
Sagsnr. 2012-064637
Dok. Nr. 948404

Familie- og Sundhedsudvalget har ønsket at høre Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling vedr. Beslutningsforslaget om udvidelse af åbningstider for salg af alkoholholdige drikke. Beslutningsforslaget er forelagt af Inatsisartutmedlem Malik Berthelsen, Siumut

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: ikinn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Forslaget er begrundet i, at en udvidelse af åbningstiden for salg af alkohol fra mandag til søndag til kl. 21.00 vil give den enkelte forbruger en mere fleksibel adgang til indkøb af alkohol.

Som det grundlæggende går Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling ind for nuværende lov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke er salg tilladt fra mandag til fredag fra kl. 09.00 til kl. 18.00, samt lørdag fra kl. 09.00 til 13.00. Salg må ikke ske på helligdage, på juleaftensdag, på nytårsaftensdag, på Helligtrekongersdag, samt på Grønlands Nationaldag.

I forhold til salgsregler og restriktioner, må unge under 18 ikke sælge alkoholholdige drikke. Men vi ser alligevel at ekspedienter over 18 år alligevel overtræder reglerne og sælger til allerede berusede personer i butikkerne. Strengere restriktioner efterlyses, bl.a. med advarsler eller fratagelse af alkoholbevilling hvis en butik overtræder reglerne om salg til berusede personer. En aldersgrænse for ekspedienter kan evt. foreslås, at man skal være 21 år, og unge på 18 – 19 år ikke må sælge alkohol i butikkerne.

Man kan ikke sammenligne Grønland med andre lande som har særlige udsalgssteder som fx i Sverige. Hvad skal man så stille op i bygder? Vil det også indebære at folk må sejle for at købe alkoholholdige drikke ved disse særlige udsalgssteder?

Det er vidst at drikkemønsteret i Grønland er kendetegnet ved en høj andel af rusdrikkere. Det er veldokumenteret, at rusdrikkere medfører højere dødelighed, samt større risiko for akutte skader. Problemer som vold, ulykker, selvmord, seksuelle overgreb og omsorgssvigt af børn knytter sig til alkoholmisbrug og kan særlig relateres til rusdrikkere.

Med tanke på drikkemønsteret er departementet bekymret for, at en forlængelse af åbningstiderne vil medføre øget rusdrikkere, da der vil være større mulighed for at supplere sine indkøb.

Åbningstider af salg af alkoholholdige drikke i fra mandag til fredag kan med forbehold evt. forlænges til kl. 19.00, og lørdag til kl. 15.00. Dermed kan man evt. også undgå eller minimere hektiske indkøb før lukketid, samt at dem der køber alkohol blandes med børnefamilier lige før specialbutikkernes lukketid.

Men det er vigtigt at lørdag eftermiddag og søndag holdes helt fri for salg af alkoholholdige drikke. Der skal være nogle dage hvor man som borger og børnefamilier er helt fritaget for berusede personer ved butikker. Det er et argument som føles naturligt. Dvs. forlængelse af åbningstider skal være minimal.

På denne baggrund kan departement ikke tilslutte sig forslaget om udvidelse af åbningstiden for salg af alkohol fra mandag til søndag til kl. 21.00.